

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

STORA LÅÅ, DALSLAND, I VINTERTID. — FOTO. BACKLUND, GBG.

13DE ÅRG.

DEN 24 DECEMBER 1911.

N^Ö 13.

Hjalmar Ohwall.

HJALMAR ÖHRVALL.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA

Sextio år fyllde den 15 december professorn i fysiologi vid Uppsala universitet, med. d:r Hjalmar Öhrvall.

Hjalmar August Öhrvall är född i Nora den 15 december 1851, son till apotekaren därstädes Anders August Öhrvall och hans maka Märtha Elisabeth Vestberg. Efter att ha åtnjutit skolundervisning i Örebro och 1872 aflagt mogenhetsexamen vid därvarande läroverk, kom han som student till Uppsala, där han efter medico-filosofisk examen 1874 år 1877 förordnades till amanuens vid den då under Frithiof Holmgrens ledning stående fysiologiska institutionen. Härmed hade Öhrvall kommit in på det vetenskapliga fält, åt hvilket han skulle komma att ägna hela sin lefnad. Efter med. kand.-examen 1881 ådrog sig Öhrvall emellertid under tjänstgöring på Serafimerlasarettet en lungaffektion, som tvang honom att för någon tid uppsöka ett blidare klimat. 1882 hade han ingått äktenskap med sin kusin Tekla Tullia Wilhelmina Andersson och tillsammans med henne begaf han sig till Kanariska öarne och vistades i Puerto de Orotava på Tenerife från början af november månad 1883 till mediet af maj 1884. Det är under dessa 80-talets första år den svenska allmänheten först gör bekantskap med Öhrvall: genom de översättningar han verkställer af John Stuart Mills skrifter. På "Om friheten" 1881 följde 1883 "Tre religionsfilosofiska afhandlingar", 1885 "Utilitarism. Moralen grundad på nyttans eller lyckans princip", samt slutligen 1889 "Om tanke- och yttrandefrihet".

För yttrandefriheten fick Öhrvall vid samma tid personligen utstå en kamp. Vid hemkomsten från Tenerife hade han med lif och lust anslutit sig till den 1882 stiftade studentföreningen Verdandi, en diskussionsförening rätt och slätt af studenter, hvilka hyllade tanke- och yttrandefrihetens principer. Denna förening sågs emellertid icke med blida ögon af de akademiska fäderna, och då Hinke Berggren och några andra talare vid en 1887 af Verdandi anordnad offentlig diskussion uttalat satsen, i hög grad stridande mot den konventionella moralen, fingo föreningens styrelseledamöter mottaga varning af mindre konsistoriet för det de underlåtit uppmåna ordföranden (numera redaktör Mauritz Hellberg i Karlstad) att åbryta talare, som framkommit med olämpliga yttranden! Man nöjde sig icke härmed. Förordnad 1886 att uppehålla laboratorbefattning en i experimentel fysiologi och medicinsk fysik tjänstgjorde Öhrvall vid tiden för den ifrågavarande sedlighetsdiskussionen i denna egenskap. Då det på våren 1888 blef fråga om förnyandet af förordnandet, sökte medicinska fakulteten på grund af hans styrelseledamötskap i Verdandi hindra detta. Den gången misslyckades emellertid försöket tack vare dåvarande universitetskanslern, exc. frih. Louis De Geers fasthet. Men på hösten samma år upprepades det, nu ytterligare motiveradt med den förmodan man hyste, att Öhrvall vore författare till en anonym broschyr om "Försiktighetsmått i äktenskapet", hvilken var försedd med förord af Öhrvalls nära vän Knut Wicksell. Och den gången lyckades det under en ny kansler. Ehuru det saknades annan kompetent person att bestrida förordnandet, förnyades detta icke. Man förstår, att en person, hvilken själf fått känna på hvad förföljelse för åsikter vill säga, skall veta uppskatta tanke- och yttrandefrihetens välsignelse.

Emellertid hade Öhrvall, som 1887 aflagt med. licentiatexamen, fortsatt de omfattande studier öfver smaksinnet, hvilka utgöra en hufvudsak i hans for-

skargärning. På dessa studier förvärfvade han 1889 i Lund med. doktorsgrad med högsta vitsordet. Fakulteten i Uppsala kunde därefter icke hindra honom att efter hvartannat bli docent, tillförordnad och slutligen ordinarie laborator i fysiologi. Det bör tilläggas, att Öhrvall hela tiden stod i det bästa förhållande till sitt ämnens målsman, professor Frithiof Holmgren, efter hvars frånfalle Öhrvall 1899 utnämndes till professor i fysiologi.

Det tillfälle, som sålunda erbjöds Öhrvall att helt ägna sig åt den forskning, som var honom kär, har emellertid aldrig förmått dämpa hans intresse för allmänna frågor. 1898 utgaf han sålunda "De sju världsgåtorna. Några ord om försöken att uppdraga oöfverstigliga gränser för naturforskningen" och ett par år senare tog han i en broschyr till orda för skolans skiljande från kyrkan. Ej sällan ser man honom framgent som medarbetare i Verdandis populärvetenskapliga tidningsartiklar.

För fullständighetens skull må ock framhållas, att Öhrvall för egen räkning utbildad en alldeles särskild specialvetenskap. Den, som läst hans för ett par år sedan utgifna arbete "Om knutar," skall inse, att äfven de skenbart enklaste och hvardagligaste företeelser kunna aflockas stort intresse, då de sättas i vetenskaplig belysning. Prof. Öhrvall är sannolikt världens främste nu levande knutkännare.

Den hyllning, som bragtes Öhrvall på 60-årsdagen, gälde emellertid i främsta rummet hvarken den fysologiske forskaren eller knutkännaren. Den var anordnad af studentföreningen Verdandi och den gälde den inom vida kretsar af Upsalas ungdomslif centrala *personligheten*.

Det sades i hyllningsadressen från Verdandi:

"I orosfyllda och stormiga tider såväl som i led- samt lugna och alldagligt arbetstyngda har du stått som föreningens förkroppsligade ande och samvete. Styrelser ha afgått och nyvalts, men du har stått kvar, ovald och oersättlig, som vårt hufvud och hjärta. Vi fylka oss kring dig också som en af märkesmännen i striden för framtidens kulturella och politiska framsteg. Du var med i första ledet, när det gälde att bryta dogmens och fördomens makt och skaffa individen den rörelsefrihet, som hindrar samhällets och den enskildes lif från att förkrympa och stelna. Du var också — outtröttlig — med, då det gälde att forma det nya, som arbetade sig fram. Mot en utlevad traditions tomma spekulationer och fraser ställde du kravet på verklighetssinne. Och denna känsla för lifvets realiteter, som vi alltid mött hos dig, förmäldes med din varma och ädla humanitet, hvilka i förening dreivo dig i kamp mot samhällets vrånghet och sociala orättvisor. Du har varit ett obestriddt och obestridligt bevis på sanningslösheten av den kända satsen, att radikalismen saknar tro och idealitet."

Och samma sak tolkades vackert af högtidstalar- en, prof. Sernander, då han yttrade:

"Huru skulle vi kunna undvara din varma kärlek till alla lifvets friska floder, ditt stora förakt för all brackig enfald och ofördragsamhet och din djupa medkänsla för de lidande och undertryckta? Jag prisar den ungdom lycklig, som låter sig ledas af män, hvilka ge dem den djupa respekten för kunskap och ordning och på samma gång en okufflig hängifvenhet för sanning och rättfärdighet."

Sedan prof. Öhrvalls maka i första gifvet 1889 aflidit, har han trädt i äktenskap med Elise Ingeborg Axelson, dotter till handl. Nils Gustaf Axelson och hans maka, född Hallman.

AMERIKAS OLYMPISKA KOMMITTÉ.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, stilm.-Gbg.

Nyligen sammanträdde i Atletklubbens lokal i New-York styrelseledamöterna i Amerikas kommitté för Olympiska Spelen i Stockholm. Vår grupp bild visar: Sittande fr. v. E. J. Wendell, R. M. Thompson, J. E. Sullivan, B. S. Weeks, C. H. Jones, W. L. Sloan, A. V. Armour, J. W. Curtis; stående G. T. Kirby, nyvald president i Amateur Athletic Union of U. S.

UPPSALASTUDENTER FRÅN 1861.

Foto. Åsberg, Stockholm.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, stilm.-Gbg.

GRUPPBILD VID JUBILEUMSFESTEN I STOCKHOLM den 14 december. Bland de närvarande namnteckna vi i främsta raden, fr. v., dr A. Leyerlin, rektor J. P. Lagergren, lektor Teofron Sæve, f. landshövdingen G. M. Rudebeck, professor A. Hammarsten, f. presidenten i Svea hofrätt J. E. Elliot, f. landshövdingen Th. Nordström och revisor F. Wetterstrand.

Vidstående bild:

CARL MEURLING Å TAFVELUTSTÄLLNINGEN Å VALAND I GÖTEBORG.

Å Valand i Göteborg pågår en mycket besökt *utställning* af taflor af äldre och yngre målare. Bland de senares arbeten befinner sig en fördelaktigt uppmärksammad debut, en oljemålning af herr *Carl Meurling*, som vi särskildt omnämna då den unge konstnären sedan många år varit tecknande medarbetare i H. S. D. — M. har idkat konststudier i Helsingfors samt sedan 1907 vid Göteborg Musei rit- och målarskola. Är hittills bekant som tecknare i in- och utländska skämtpressen men utreser snarligen till Paris i och för målarsstudier. Och han har med sig H. S. D:s lyckönskningar och tack för medarbete.

Foto. Docklund, Göteborg.

Kliché: Bengt Silfversparre.

FÖRSTA OCH ANDRA FÖRSVARSBEREDNINGARNE I ARBETE.

Kliche: Kem. A.-B. Bengt Stufversparre, Stlm.-Olg.

H. & D. STOCKHOLMSFOTOGRAF.
FINNANSUTREDNINGENS KOMMITTÉRADE — den första beredningen, som har att verkställa beräkningen af Sveriges ekonomiska bärkraft — sammanträdde första gången den 15 dec. i Riksdagshuset. — Ledamöterna, namntecknade från venster å foton, äro: Bankdirektör V. L. MOLL, docenten G. KOBBER, Redaktör K. H. BRANTING, Generaldirektören, Grefve H. H:SON WACHTMEISTER. Finansministern, friherre A. T. ADELSVÄRD, (ordf.) handlanden H. WIJK och Landtbrukaren J. PÅLSSON.

Text å sid 207.

KOSTNADSFÖRDELNINGENS UTREDNINGSKOMMITTÉ — den andra beredningen — sammanträdde den 14 dec. i Riksdagshuset. — Dess ledamöter, fr. v. å foton äro: Kammarherren friherre J. G. BECK-FRIIS, öfverstekammarjunkaren, friherre C. C:SON BÖNDE, professor N. EDÉN, statsministern K. A. STAAFF (ordf.) folkskolläraren W. RYDEN, och yrkesinspektören F. FÜRST. Foto. Lamm, Stockholm.

INSJÖFISKE.

FÖR HVAR 8 DAG AF FISKERILEDAREN, KAPTEN D. M. KLINGSPOR.

1. FÄRDIGT TILL FISKETUR: Fiskeriintendenten d.r Nordquist (1), Ambodaskolans och försöksverksamhetens förest., kapt. D. M. Klingspor (2), ledare af S. S. Fisk. förens insjöfiske, jämte fiskare och fiskerielever.

2. NOTENS LINOR, 200 meter på hvarje arm, spelas in.

Södra Sveriges Fiskeriförening, som från och med sisl. oktober på femton år arrenderat Snogeholms- och Ellestasjöarna i Skåne om tillsammans 597 hektar, har i början af november där företagit intressanta utfiskningsförsök. Vid föreningens fiskeriskola i Aneboda har för detta ändamål monterats en 400 meter lång not, 8 meter djup, och har dessutom byggts tvenne större spelbåtar. Med denna attiralj, den största, som hittills användts i något svenskt insjövatten, afser man nu till en början att minska den på grund af otillräckligt fiske alltför talrika gäddaborre- och braxenstammen, för att så småningom ersätta den med fiskslag, som kunna gifva ett bättre ekonomiskt resultat, såsom ål, gös och karp. Den 3 och 4 november drogos tvenne varp i Ellestasjön, hvilka tillsammans gafvo 802 braxar, 68 gäddor och 139 aborrar, och trots storm och regn inbringade notvarpen den 6 och 7 s. m. i Snogeholmssjön 141 braxar, 58 gäddor och 348 aborrar förutom ett oräkneligt antal småfisk. Notdragningen har utförts med fiskeriskolans elever och föreningens båda fiskare, tillsammans 8 man, men genom användande af dubbla spel i hvarje båt kan arbetsstyrkan nedbringas till 5 man. De båda sjöarna, i hvilka redan i höst insatts 20,000 ålunge

Foto. Ekdaht, Sjöbo.

FÅNGSTEN SORTERAS.

Kliché: Dennyt Silfversparre.

från Trollhättan, utgöra en del af föreningens nya försöksstation vid Eriksdal, hvilken tack vare ett räntefritt lån af Malmöhus läns hushållningssällskap redan nästa år kan vara fullt färdig. Den upptager då 31 tunnland dammar afsedda att i första hand producera det utsäde af karp och gös, som behöfves för sjöarna. Möjligen kommer äfven några forelldammar att inrättas för att som fiskfoder kunna utnyttja den massa småfisk, som måste aflägnas från sjöarna.

Fiskeriföreningen har under de sex år den verkat, kraftigt understödd af Staten och hushållningssäll-

Foto. Ewald, Herrljunga.

POLHEMSSLUSSEN I TROLLHÄTTAN. Å den numera till 18 dec. (i st. f. nov.) fastslagna födelsedagen högtidlighölls det i år infallande 250-årsminnet af den store mekanikerns födelse därvid en minnessten med hans bild i relief aftäcktes. I bilden ofvan ett litogr. porträtt af Chr. Polhem.

skap, lyckats skapa en försöksstation för dammhushållning vid Aneboda i Kronobergs län, hvilken af utländska studiebesökande allmänt betecknas som en af de mest instruktiva i hela Europa. Stora försättningar finnas för att detta insjöfiskekomplex i

Inskriften lyder:

Till minne af Stockholms stads tappre räddare, den 3 aug. 1719, Rådh. Fuchs och Jöhan. Henrik v. Essen med K. Södermanlands Regimente samt Baltzar v. Dahlheim med Östgöta Irreguljära af-täcktes denna sten af H. M. Konung Oscar II, den 16 Juli 1905. — Föreningen för Stockholms försvar reste stenen.

H. 8 D:2 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

SKOGSÖMONUMENTET, år 1905 rest vid Skogsö i Stockholms skärgård af Föreningen för Stockholms fasta försvar till minne af hufvudstadens räddning 1719, i dessa dagar såsom gifva öfverlämnadt till Stockholms stad.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Skåne, som kommit till stånd tack vare det stora intresse för frågan, som visats af ägaren till Snogeholms gods, kapten C. G. Gyllensvärd, en gång skall bli en mönsteranstalt från hvilken ett rationellt fiskebruk kommer att införas i vårt land.

ÅRETS NOBEL-FREDSPRIS.

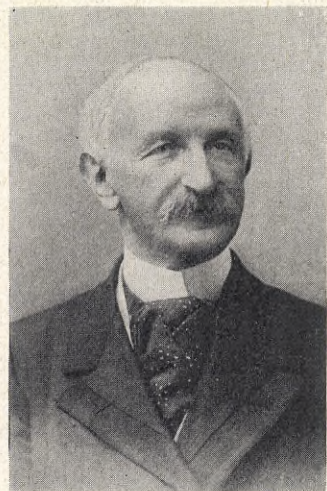
UTDELADT GENOM NORGES STORTINGS NOBELKOMMITTÉ.

Efter porträtt.

REDAKTÖR A. H. FRIED, WIEN, hyllad och lyckönskad till det erhållna fredspriset, föreslagen af Svenska Riksdagens fredsgrupp samt af Svenska Freds- o. Skiljedomsfören.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Efter porträtt.

STATSRÅDET D:R T. H. M. ASSAR HAAG.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

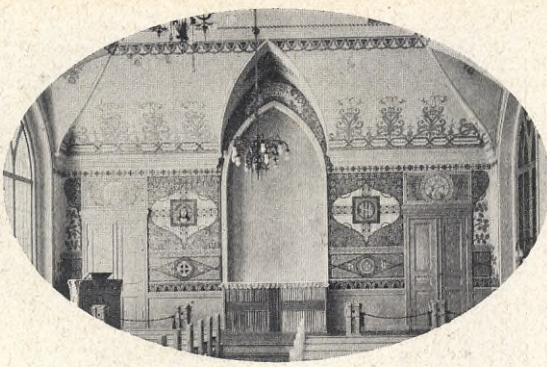
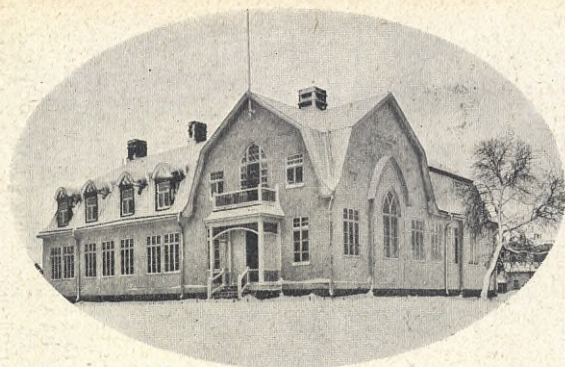

Foto. Reimers, Gäfle.

Kliche: Bengt Silfversparre.

HÅLSINGE REGEMENTES SOLDATHEM invid Gefle invigdes den 17 december af ärkebiskop Ekman. Huset har tillkommit på initiativ af regementets pastor, som personligen insamlat största delen af erforderliga medel samt ledt byggnadsarbetet. Huset innehåller en vacker kyrksal samt läsesalar, bibliotek, kafé och samkvämsalar, rum för regementpastor, husmoder, gästrum m. m. Hemmet med inventarier öfverlämnades skuldfritt vid den högtidliga invigningen såsom gåfva till Helsinge regemente på vissa villkor rörande framtida användning och underhåll.

100 ÅR I ÅLDERSSKILLNAD.
ENKEFRU B. LARSSON I STRÖMSTAD,
FÖDD 22 APRIL 1811 MED SIN SONSON-
SON, FÖDD 15 OKTOBER 1911.

Bilden till höger:

FRU ELLEN SANDELS, redaktör för "Damernas Musikblad", hvilket i dagarna fyller sina första tio år. — H. S. D. vill gärna fästa uppmärksamheten vid den musikaliskt förtjänstfulla publikationen.

En ovanligt lång bogsering har företagits till Gefle, i det att Norges största segelfartyg, *fyrmastade* barkskeppet "Fingal", bogserats dit från Cardiff för att där intaga träläst på Australien. Bogseringen har dragit en tid af 5 veckor och kostat 800 pund. "Fingal" mäter 2,600 registerton och är det största segelfartyg, som besökt Gefle. Något så stort svenskt segelfartyg lär ej finnas.

Efter fotografi.

Kliche: Bengt Silfversparre.

Foto. Jonason, Gbg.

Kliche. Bengt Silfversparre.

ERIK PETSCHLER, den unge framåtsträfvande skådespelaren vid Ranftiska truppen, i hufvudrollen i "Gardesofficern", med framgång gifven å olika stadscener, senast i Göteborg.

Foto. Reimers, Gäfle.

Kliche: Bengt Silfversparre.

FARTYG BOGSEKADT FRÅN CARDIFF TILL GEFLE.

KVINNORNAS HYLLNINGSFEST FÖR M:ME CURIE.
FÖR H. 8 D. AF EN DELTAGARINNA.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Å vår fotografi nämteckna vi: M:me CURIE (1): närmast till vänster om henne: d:r K. Widerström, d:r Dluska (m:me Curies syster), statsrådinnan Stenström, d:r E. Wahlström; till höger: M:me Thiébaud (franske ministerns fru) och fil. d:r A. Ahlström; m:lle IRENE CURIE (2) och vid hennes vänstra sida fru Gylden; midt vid bildens vänstra kant generalskan Rappe.

Akademiskt bildade kvinnors förening hade till i torsdags afton d. 14 dec. å Skansens Höganloft anordnat en bankett till ära för madame Curie. Festen hade vunnit en stortad tillslutning och blef en vacker och värdig kvinnornas hyllning. De tre hundra platser, salens utrymme medgaf, voro tingade redan innan biljettförsäljningen tagit sin början och antalet af dem, som ej kunde få tillträde till festen såges varit minst lika stort.

Höganloft är i allmänhet ingen idealisk festlokal då det gäller större samlingar, men om man fränser trängseln och värmen, måste det erkännas, att madame Curies fest var ovanligt vällyckad. Anordnarne hade önskat ge det hela en äktsvensk prägel och häri lyckades de.

Salen var dekorerad med julgranar, friser med motiv af tomtar och julgubbar, grenljus stodo på borden, svenska och franska flaggor däremellan och i de gammaldags takkronorna lyste hederliga stearinljus. Det var vinter och jul och Sverige och guirlanderna längs takstockarna doftade skog.

Klölde: Kem. A.-B. Drott Sjöversgärd, Sklm.-Gbg.

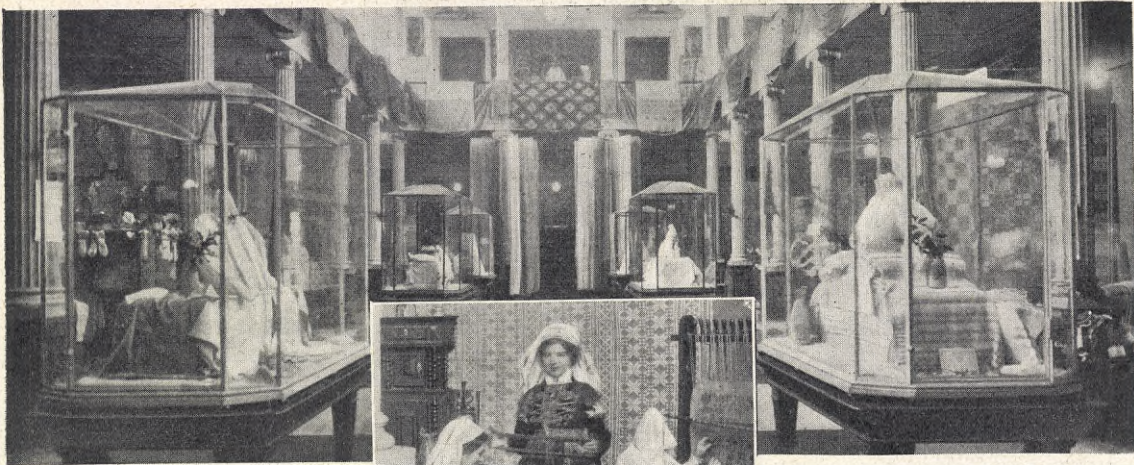
På tvären öfver salen hade honnörbordet sin plats, och fem längor af tätt besatta bord löpte ut ifrån det, efter salens hela längd. Gästerna samlades och intogo sina platser efter anvisning af markalkarne, unga kvinnliga studenter. Strax efter kl. 8 inträdde d:r Widerström, ordf. i Akademiskt bildade kvinnors förening, förande vid sin arm m:me Curie. Efter henne statsrådinnan Stenström med m:me Dluska, fru Curies syster, och fru Gylden med den lilla Irene Curie.

Supén var enkel, vin serverades icke. Tal höllos heller icke många eller långa. D:r Widerström hälsade hedersgästen välkommen med några korta och direkta ord om hennes lifsarbete, att ha gjort en af de dolda naturkrafternas skatter till människans tjänare och den målmedvetna och outtröttliga möda, som ligger bakom en sådan gärning.

D:r Eva Ramstedt, m:me Curies elev, talade om radioaktiviteten som det

(Forts. å sid. 202.)

SKÅNSK HEMSLÖJDUTSTÄLLNING KÖPENHAMN.

Efter fotografi.

INTERIÖRER FRÅN MALMÖHUS LÄNS
HEMSLÖJDFÖRENINGENS UTSTÄLLNING
I INDUSTRIFÖRENINGENS LOKAL.

Den 14 dec. öppnades i närvaro af drottning-
ningen (utställningens beskyddarinna), ko-

Kliché: Bengt Sjöström.

nungen och öfriga medlemmar af danska
konungafamiljen samt ryska änkekejsarin-
nan Dagmar, en synnerligen vacker utställ-
ning af skånsk hemslöjd, lifligt besökt och
med rätta beundrad.

SILHUETTEN. EN JULBERÄTTELSE FÖR HVAR 8 DAG AF NILS LAGO-LENGQUIST.

Hennes nåd, kammarrättsrådinnan, hade lyckligt omhändertagits af en i trappafsatsen väntande domestik. Stora porten hade med en dof skräll fallit igen efter baron Anckar, som på öfligt sätt konvojerat sin döfva kusin hem till familjens nedärfta hus vid Järntorget. Och just nu slog klockan i Tyska kyrkan elfva. En timma kvar således, tills julnatten bröt in.

Vesterlånggatan framåt skar baronen staden mellan broarna. I de smala grändprängen uppdök endast ett fåtal nattvandrare. De stora affärshusen och modemagasinen hade släckt af sin praktfulla illuminationsståt, rutorna lågo svarta och speglade blott otydligt förbipasserande. Som en tung ljudflod flöt dånet af kyrkklockorna ned för Tyska brinken, klöf sig i ett otal ekande vågor, som skakade husen, och slutade med att dö bort i diset med en ton, som liknade en mistlurs klagande på hafvet.

Baron Anckar gick med långsamma steg gatan fram. Käppens doppsko smällde mot stenarna, och baronens högväxta gestalt verkade skrämmande lång med den svarta cylindern och en onaturligt tilltagen slagskugga. Samma väg hade han samma dag och vid ungefär samma tid vandrat mera än de femton sista åren, eller alltsedan det blef sed, att släktkottieriet julaftonen församlades hos ryttmästarens. Denne hade ju familj och våning, och det kändes som litet angenämare för de talrika ensittarna inom släkten, att denna dag få mötas, där glammet af ungdom muntrade upp den eljest skäliga dryga dagen.

Baronen hade kommit fram till Mynttorget, dök in i skuggorna i passagen framför riksbankshuset, där en frusen vaktpost gick och gjorde öfningsrörelser med geväret, och steg den provisoriska trätrappan ned till Riksbron. Det fula broskelettet hängde som ett fantastiskt nätverk öfver Strömmen, och baronen stannade för att kasta en blick ner i den förbiflytande vattenfåran. Som han stod där med ett starkt stjärnblink öfver hufvudet, där natthimlen lyste frostig och klar, fick han ett plötsligt intryck

af, att han befann sig i Södern. Några ojämnt huggna husprofiler skymtade som kulisser borta i väster, och i öster sträckte Norrbro sin präktiga båge med massiva spännhvalf. Baronen behöll ännu intrycket, när han Drottninggatan framåt såg de två elektriska ljusbanden, pärla, mötas långt borta vid Kungsbackskrönet. Och på hörnhuset mellan Ström-gatan och Drottninggatan hängde en ornamenterad liten utbyggnad, påminnande om en af de där nischerna, som i Södern bevarar en helgonbild med en brinnande lampa framför.

Baronens blickar fastnade intresserad vid mur-nischen. Så såg han, att det hela inkränkte sig till en bonad grästensdekoration. Namnet på ett bekant bankinstitut skymtade i guld inbrändt på en spegelruta bredvid.

Ett par försenade affärsbiträden skyndade under tystnad förbi, men litet längre fram på gatan var storstadslivet i full gång. Skratt, prat och stön af bilar blandades.

Litet ur stämningen dök baronen ned i en tvärgata, för att med en liten omväg komma fram till sin ungarlsvåning i Vasastaden.

De nedre våningarna i husen, de, där affärslokalerne lågo, voro merendels mörka, men de högre belägna utkastade ett festligt ljusskimmer genom neddragna gardiner, eller läto skenet från tända lampor och ljus fritt strömma ut.

Promenadpälsten kändes besvärande och tyngde, eller kanske det var åldern, de sextiofem åren, som på allvar läto känna af sig. Men baronen kände sig plötsligt trött. Han hade kommit in på en folk-tom gata med åldriga, mera anspråkslösa hus. Tungt tog han stöd mot en vägg, fläktade den svettiga pannan med näsduken, och hvilade bekvämt på käppen.

Huset bredvid det, han ställt sig, var af utseendet att döma betydligt ålderstiget. Inte höll det rättningen i gatulinjen, utan sköt ett par meter fram, skar af trottoaren, och tvingade gångbanan att göra en bred sväng ut mot gatans midtlinje. Dess fön-

(Forts. å sid. 208.)

SVENSKA HANDELSKAMMARENS I LONDON HYLLNING FÖR AMIRAL ARVID LINDMAN.

FRÅN LUNCHEN Å GREAT EASTERN HOTEL I LONDON DEN 13 DECEMBER.

Stående synas heders-gästen, f. d. statsmin-
istern, konteramiral
Arvid Lindman (1) och
Handelskammarens
hederspresident, sven-
ske ministern i Lon-
don, greve H. Wrangel (2).

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Sjöström.

(Se förstoringen nedan). Till höger om amiral L. sitta: Hand-
kam:s vice president ing. Welin, legat-pastorn Lindskog och svenske vicekonsuln i London
Espersson; till vänster om greve W. sitta: Hand-kam:s president, kammarherre Löwenadler, v.
hederspresidenten generalkonsul Danielsson, legationsrådet, friherre Åkerhielm och doktor Arvid
Kjellgren.

Före statsministern, amiral Arvid Lindman blef under besök nyligen i London föremål för en storartad hyllning från Svenska Handelskammaren därstädes. En under stor tillslutning afhållen lunch, därvid svenske ministern presiderade, lämnade tillfälle till sympatiuttalanden, som uttrycktes i ett anförande af ministern och besvarades af hyllningens föremål. Amiral L. höll dessutom ett längre, med utomordentlig entusiasm mottaget, handelspolitiskt anförande.

(Forts. fr. sid. 200.)

barn m:me Curie med aldrig svikande själfupoffring och spänstighet burit till världen och fostrat så väl, att nu hela den vetenskapliga världen blifvit dess beundrare. Och hon tillade ett tack för hvad m:me Curie som lärare betydde för sina elever.

Den lilla bleka trötta kvinnan, som bär sin ryktbarhet så okonstladt och enkelt, tackade med några enkla ord och utbringade en skål för de unga elever, som en gång skola taga arbetets arf att vidare förvalta.

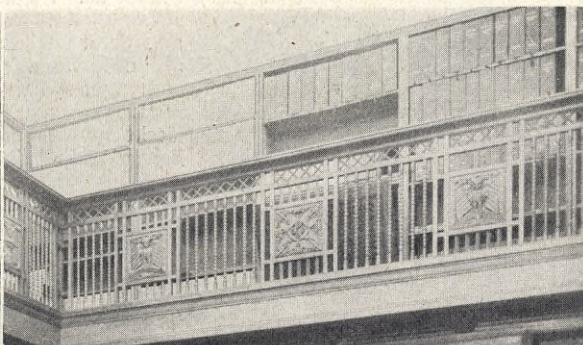
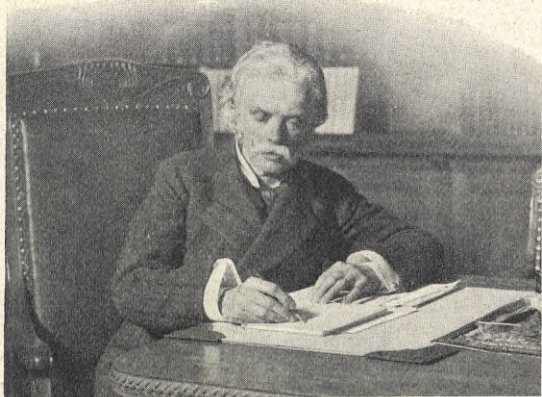
* * *

Då vi togo afsked af m:me Curie vid stationen fredags morgon, sade hon oss, att ingenting hade rört och gripit och gladt henne så som denna kvin-
nornas hyllning.

Hon tog med sig den som det allra ljusaste minnet från Sverige och hon bad oss säga ett offentligt *tack* till alla de kvinnor, som visade henne den hedern och sympatien. Det hade stärkt henne och gladt henne som ett godt och tillitsfullt handslag.

FRÅN PROFESSOR G. MITTAG-LEFFLERS HEM,

DER DEN STORA NOBELBANKETTEN AFHÖLLS.
INTERIÖRER FRÅN BIBLIOTEKET.

H. 8 D¹² STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Hvar 8 Dag har velat återgifva några bilder från det Mittag-Lefflerska mæcenathemmet i Djursholm med anledning af den lysande fest hvilken i år, liksom varit fallet i samband med flera föregående Nobelfester, gafs där för närvarande Nobelpristagare m. fl. Knappast någon enskild person inom hufvudstaden torde vara i tillfälle att på ett sådant sätt, som professor Mittag-Leffler, celebrera de No-

Kliché: Kem. A.-D. Bengt Sjöfversparre, Stålm.-Gbg.

belska festdagarna. Det stora vetenskapliga rykte, som professorn åtnjuter, förenar sig härvid med den berömda matematikerns enskilda egenskaper som värd, till att göra den årligen återkommande banketten på Djursholm för Nobelpristagarna till en högt skattad tilldragelse, besökt af de mest representativa personligheterna inom politiska och vetenskapliga kretsar.

Årets bankett slöt sig också värdigt till de föregående och betecknades allmänt som ovanligt storstilad och angenäm.

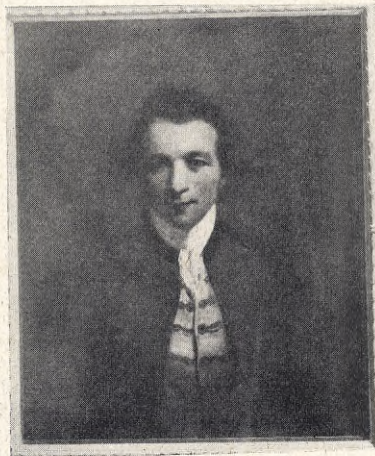
H. 8 D¹² STOCKHOLMSFOTOGRAF.

PROF. MITTAG-LEFFLERS VILLA Å DJURSHOLM.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

NATIONALMUSEI-FÖRVÄRF.

Nationalmuseum har senaste tiden gjort en del förvärf för sina taivelsamlingar af mera märklig art. Sålunda har införlivats några Egron Lundgren-målningar från 1840-50-talet, ett Törnå-landskap från 1876 samt en porträtt-pastell af Zorn från 1880-talet samt allra senast ett porträtt af den store engelske målaren sir Joshua Reynolds, föreställande sir Thomas Mills, utfördt på 1770-talet.

JOSHUA REYNOLDS: Portr. af sir Th. Mills.

FRÅN PERSIEN.

KORRESPONDENS TILL HVAR 8 DAG.

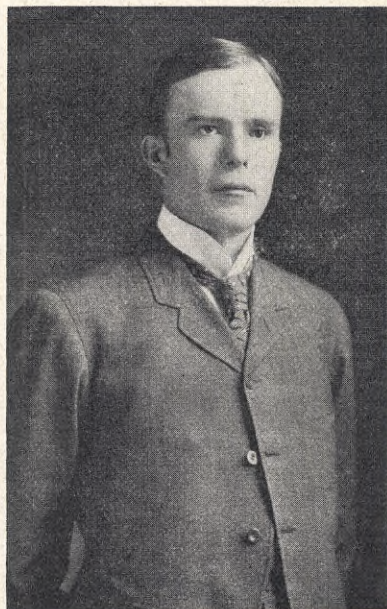

Efter fotografi. Kliché: Bengt SJFVERSPARRE.
NASIRUL-MULK, Najeb-e-Sultané, Persiens regent.

Efter konstitutionens införande har Persien haft att strida med ständigt växande svårigheter och något resultat af de lofvärda reformförsök som gjorts hafva därför ej hunnit komma till synes. I färskt minne torde ännu stå den afsatte Muhammed Alis försök att återvinna kronan, likaså hans broder Salar-e-Danléhs framryckning mot Teheran. Denne senare — som först uppträdde som sin afsatte broders bundsförvandt — kastade inom kort af masken och förklarade sig ämna själf intaga schahernas tron. Det var denne äfventyrare, som förutom minst 25,000 ryttare åtföljdes till häst af en fransk grefvinna, som på allt sätt understödde hans företag. Men knappast hade dessa båda farliga anlopp mot Persiens frihet lyckligen tillbakalagits af regeringens

trupper förrän den i ekonomiskt afseende utmattade staten råkade i öppet krig med sin mäktiga granne i norr. Den direkta anledningen till detta var Rysslands kraf på att Persiens generalskattmästare, Morgan Shuster, skulle afsättas.

Under det senaste året har Persien vändt sig till en del stater för att erhålla driftigt folk vid anordnandet af de inre förhållandena,

W. Morgan Shuster
Treasurer General of Persia.

Teheran, December 5, 1911.

W. MORGAN SHUSTER. Den amerikanske generalskattmästaren i Persien, som tillfölje sina energiska ingripanden mot både in- och utländsk korruption, ådragit sig och landet svårigheter från Rysslands sida.

Efter fotografi. Kliché: Bengt SJFVERSPARRE.
PARK ETABEK slott i Teheran, upplåtet för generalskattmästaren Morgan Shuster.

hvilka befunno sig i det mest bedröfliga tillstånd. Vi veta ju att från Sverige tre officerare i somras afreste med uppdrag att ordna det persiska gendarmeriet till tryggnad af säkerheten i landet och att deras första arbete utfallit så lyckligt, att icke blott ytterligare 7 svenska officerare afrest för att deltaga i samma arbete utan att äfven den persiska regeringen sökt få uteslutande svenska officerare och underofficerare för hela arméns omorganisation.

För ordnandet af rikets finanser hade persiska regeringen däremot vändt sig till Förenta Staterna och därifrån tillsattes som Persiens generalskattmästare *Morgan Shuster*, som gjort sig ett namn på grund af sina finansiella och administrativa reformer på Filippinerna.

Med en aldrig svikande energi har denne intelligente man igångsatt reformarbete på en mängd olika områden på samma gång som han med järnhand motarbetat missförhållanden inom landet, vare sig detta gällt persers uraktlåtenhet eller utlänningarars öfvergrepp.

Att detta hans reformarbete ej skulle ses med blida ögon af Ryssland, ligger i öppen dag, ty det är ej längre någon hemlighet att detta land, om det ock ej kunde finna någon direkt anledning hindra utländska

SAMSAM-SULTANÉ. Underchef för Baktiarstammen. Persisk konseljpresident.

Efter fotografi.

JEFFRIM, Teherans polismästare och kavalleribefälhavare.

Kliche: Bengt Sjöveersparre.

ej kunde beviljas, landsattes omedelbart 4,000 man rysar, och ett ultimatum förelades, hvars huvudpunkt innehöll, att Shuster — tjänstemannen som blott utfört regeringens order — skulle afskedas.

Som detta ultimatum inom de 48 fastslagna timmarna lämnades obesvaradt, satte sig ryska hären i marsch mot Teheran, och därmed är ett ryskt-persiskt

Efter fotografi.

TRUPP-DEFILÉ FRAMFÖR SLOTTET I TEHERAN.

Kliche: Bengt Sjöveersparre.

krig börjat*, som knappt kan hafva annat än de mest olyckliga följder för Persien. Mot denna mäktiga fiende kan landet nämligen ej sätta mer än omkring 2,000 man frivilliga ryttare med något artilleri under befäl af Teherans polis-mästare Jeffrim, som förut varit segerrik emot de upproriskas anfall.

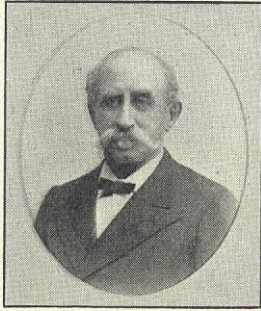
Efter fotografi.

PERSISKT KAVALLERI PÅ ÖFNING.

Kliche: Bengt Sjöveersparre.

* Sedan detta skrefs, har ju Ryssland förmåtts — åtminstone f. n. — inställa krigiska demonstrationer.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

E. FRÄNCKEL.
Generalkonsul — Stockholm.
75 år 17 Dec.*

G. HAGELBÄCK.
Tullförvaltare v. Uppbördskon-
toret. — Göteborg. 65 år 19 Dec.

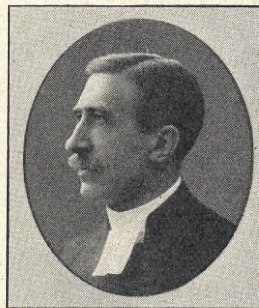
C. G. UGGLA.
Häradshöfding. — Vesterås.
60 år 15 Dec.*

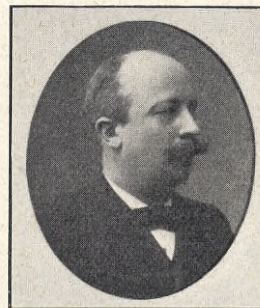
G. O. ROSENBERG.
Nyttnämnd professor v. Stock-
holms Högskola.*

C. NILSSON.
Kantor. Kommunalordf. —
Böringe. 60 år 21 Dec.

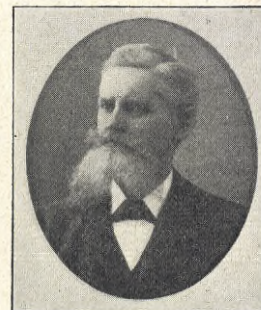
A. J. KÄLLANDER
Kyrkoherde. E. o. Hofpredikant.
— Stockholm. 50 år 15 Dec.

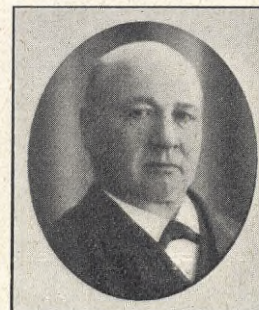
J. R. HAHN.
Provinsialläkare. — Sundsvall.
50 år 11 Dec.

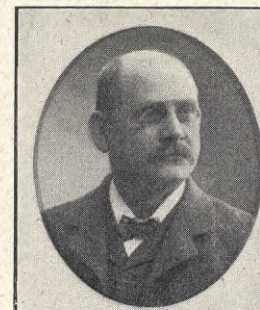
H. O. S. HELLGREN.
Förste Folkskollärare — Filip-
stad. 50 år 26 Dec.*

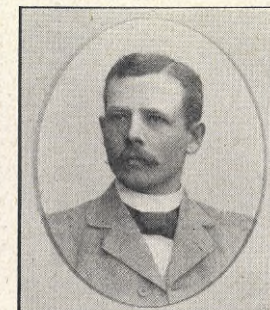
G. O. SJÖSTEDT.
Handlande. — Tomelilla.
60 år 23 Dec.*

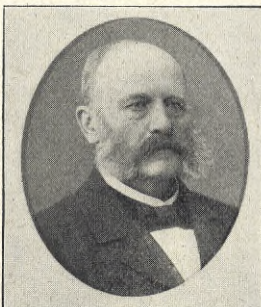
J. I. DANIELSSON.
Verkst. dir. i Karlsh. Yllefabrik.
— Karlshamn. 60 år 14 Dec.

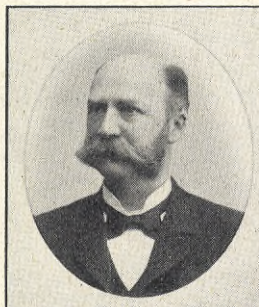
A. I. HÅNELL.
Bokhandlande. — Kristianstad.
55 år 16 Dec.*

N. GENELL.
Bankkamrer. — Sjöbo.
50 år 18 Dec.*

C. WENNERSTRÖM.
Dispon.t.f. Erlangens bryggeri.
— Upsala. F. 37 † 3 Dec.

A. F. WIKMAN †.
Kronolänsman. Landsfiskal. —
Ämål. F. 49 † 5 Dec.*

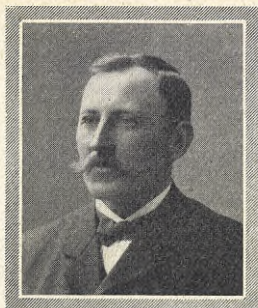

A. R. BROCKMAN †.
Stadsfogde. Kommunalman. —
Grenna. F. 53 † 6 Dec.

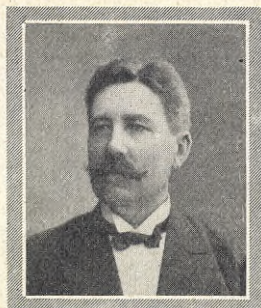
**BLIF
MEDARBETARE
i
HVAR 8 DAG**

Skrif aldrig och fråga
först — tid går därvid för-
lorad — utan insänd hvad
Ni tror lämpar sig för
tidningen, vare sig berättelser,
uppsatser eller goda
fotografier af tilldragelser
m. m. för dagen.

* Data å nästa sida.

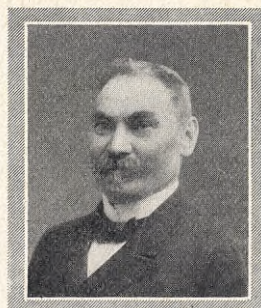
L. OLSSON.
Landtbrukare. Ordf. i komm.-st.
— Hof. — Lib.

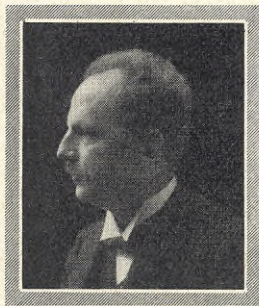
GEFLEBORGS LÄN (Höger 2 — Lib. 3 — Soc.-dem. 1):
E. JONSSON.
Landtbrukare. V. ordf. i komm.-
nmd. Landst.-m. — Fors. — Lib.

A. T. ODELBERG.
F. d. Landshöfding. — Stock-
holm. — Höger.

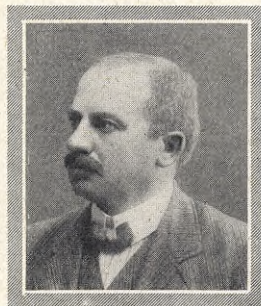
C. G. T. WICKMAN
Kassör. Stadsfullm. — Stock-
holm. — Soc.

ÖSTERGÖTLANDS LÄN (Höger 5 — Lib. 2):
D. K. BERGSTROM.
Statsråd. — Stockholm.
Lib.

F. BERGLUND.
Lokomotivmästare. Stadsfullm.
Landst.-m. — Linköping. — Lib.

HALLANDS LÄN
(Höger 3 — Lib. 1):
J. S. ALMER.
Stadsläkare. Stadsfullmäktig.
— Varberg. — Lib.

BLEKINGE LÄN
(Höger 2 — Lib. 2):
H. H. K. ERICSON.
Kommandörkapten. — Karls-
krona. — Höger.

EUARD FRÄNCKEL, Förfärdvare teknisk yrkesutbildning, tog anställning v. Statens järnvägar och avancerade derinom till maskindirektör, hvilken befattning han innehade 63—73. Blef sistn. år verkst. direktör f. verkstadsbolaget Atlas och kvarstod såsom sådan till 87. — Tillhör sedan 78 Stockholms stadsfullmäktige, är led. af dess beredningsutskott o. v. ordf. i adf. f. anslagsfrågor. Led. af direktionen öfver Serafimerlasarettet, af styr. f. Tekn. skolan samt ordf. i Mosaiska förs. — Led. af Riksdagens F. K. alltifran 89, afsade sig mandat v. innev. års val. Tillhörde under många år olika utskott o. kommittéer. Generalkonsul f. Österrike-Ungern sedan 88. Hänvisat t. biograf. o. helsidesporträtt i ärg. VIII:8.

CLAS UGGLA, Stud.ex. 71, jur. kand. 76, v. häradshöfd. 79, adj. led. Sk. Hofr. 83, fiskal 87, häradshöfding i Vestm. Södra doms. sedan 90. Led. af Vesterås stadsfullmäktige, ordf. i styr. f. länets Fornminnesförening. Arbetsförmedling o. i stadens Arbeteinstitut. Led. af Sv. Stadsförbundets repres. församl. f. länet.

OTTO ROSENBERG, F. 72, stud.-examen 91, fil. dr. 99, docent i botanik v. Stockholms Högskola s. å., laborator i botanik derst. 06, i dagarna utnämnd t. professor i växtanatomi o. celllära v. samma Högskola. Förf. vetenskapligt synnerligen betydande afhandlingar i cytologi m. m.

OTTO HELLGREN, Folkskollär.-ex. 87, organistex. 92, förste lär. vid Persbergs folkskola 87, v. Filipstads folkskola sedan 89. På sin tid slöfdlär. o. lektledare v. Naäs Slöjdssem. Har utgivit "Sänglekar från Naäs."

GUSTAF SJÖSTEDT, Köpman i Tomelilla sedan 40 år. En af stiftarne af sparbanken 82, sedan des. styr. ordf. o. ombudsman; under en lång följd af år ordförande i komm.-nämnd o. stämna, munic. st. o. byggn.-nämnd. Är ordf. i munic.-nämnd, led. af helsov.-nämnd, v. ordf. i kyrko- o. skolråd. Verkst. dir. i Spritbol. Skapare af Tryde högre folkskola 03 o. dess styr.-ordf.

AUGUST HÄNELL, Trädde i anst. v. bokhandel 71, inneh. egen bokhandel sedan 87, först i Jönköping, derefter i Hesselholm samt sedan 09 i Kristianstad under firma L. Littorins Bokh. (grudl. 32). Ordf. i Hesselholms köp. komm.-nämnd 03—08, v. ordf. i komm.-fullm. derst. 05—08, stadsfullmäktig i Kristianstad 11. Styr.-ledamot i Sv. Sortimentshandl.-fören. sedan 1900, led. af skånska Handelskammaren sedan 07. Ordförande i Sv. Sv. Pappershandl.-fören. sedan 07, i Krstds Minuthandl.-fören. 11. Egare o. utgivare af Hesselh. Tidning 89—07. Redaktör i Sortimenterbokhandlarnes organ "Sortimentaren" sedan 08.

NILS GENNEL, Stud.-ex. 81, fil. kand. 87. Kamrer o. ombudsman i Färs här. Sparbank sedan 94. Ordf. i Sjöbo munic.-nämnd och stämna sedan 99, ordf. i komm.-stämna sedan 09.

ALFRED WIKMAN †, Länsmansex. 71, länsmän i Tössbo här. 81 landsfiskal i Elfsb. norra distr. 11. V. ordf. i Amåls stadsfullm. o. i Dal-lands Fornminnesförening. Led. af styr. f. Amåls Sparbank.

För Hrr Fotografier att beakta: Endast då fotografi är försedt med resp. fotografers namn, angifves detta i H. 8. D.

FÖRSVARSBEREDNINGARNE.

(Till illustr. å sid. 196.)

De i konselj den 1 december tillsatta *fyra Försvarsberedningarne* ha i dagarna konstituerat sig, och återgifva vi i veckans nummer gruppfotografier af de två för att i det följande lämna bilder af de återstående. I och för sig äro dessa beredningar af en utomordentlig betydelse, deras utlåtanden skola måhända blifva vägledande för beslut innebärande vårt lands öden. Dessa ställa kraf långt utöfver dagens partipolitiska fordringar, och det är att hoppas det besluten till sist skola kunna återgifva tilltron till vår *försvarsvilja* liksom till vår *försvarsförmåga* i sådana tider af oro på alla håll rundt om oss, som dem vi lifva i.

Förnya prenumerationen för 1912 å H. 8. D.

innan December månads utgång. Prenumeration emottages af hvarje Bokhandel och Postkontor. 1 ris kr. 5:— per år, kr. 1:25 per kvartal.

Hvar 8 Dag är inne på sin 13:de årgång, den har stadigt gått framåt, så till innehåll som spridning. Dess innehåll är i illustrativt och litterärt afseende **främst** af alla svenska ill. tidningar. Dess utstyrelse har alltid — hela året igenom — bibehållits och ej enbart tillämpats i några få profnummer vid prenumerationstid. H. 8. D. företer i detta afseende ingen omväxling senare. Den är alltid tryckt på elegantare papper än någon annan svensk ill. tidning. Det bör därför vara lätt träffa Edert val. — Men uppskjut ej.

HVAR 8 DAGS EXPEDITION.

(Forts. fr. sid. 201.)

ster voro små med tillklämda bågar, och nedre våningen låg i jämnhöjd med en medelstor persons hufvud.

Ofrivilligt kom baronen att få intresse för denna våning. För fönstren hängde gula gardiner med smala bårder, men så tunna och genomskinliga, att man utifrån utan svårighet kunde urskilja de skuggspelsliknande konturerna af dem, som voro innanför. Tre par fönster voro särskildt skarpt upplysta, i dessa skymtade en lång följd af små rufsiga hufvuden, och iakttagaren på gatan gjorde för sig själf den anmärkningen, att rummet, dit fönstren hörde, var en sal, eller ett stort hvardagsrum, där granen nu brann och en barnskara tumlade kring.

Ett fönsterpar bredvid dessa upplysta var mera otydligt tillumineradt, men vann dock hastigt i intresse.

Inanför den tunna gardinen visade sig ett hufvud. En fin profil aftecknades mot draperiet. Ett par smala, spådvuxna axlar buro upp en hals, smidig och lätt böjd som en blomsterstängel, och öfver en låg panna lekte ett otydligt skuggfall af hår. Var det inte en ung dam, som ensam i tankar dragit sig undan julgläden därinne i det upplysta rummet?

Armarna rörde sig upp mot hufvudet, som behöfde detta ett stöd under alla de eggande tankarna. Så blef gestalten bakom gardinen orörlig. Ensam och i grubbel! Längtan?

Det klirrade lätt i fönsterglasen. Ungdomarne därinne stampade taktfast till ett pianos melodier:

— Nu är det jul igen . . .

Men den ensamma satt orörlig kvar.

Hvita flingor började falla.

Först en och en, så en hel fladdrande sky, bomullslätt, ljudlöst. Baronens cylinderbrätten belades med ett tunnt lager, päls-garnityret kittlade kallfuktigt vid hakan, men han kom sig inte för att bryta upp, att fortsätta hem.

En känsla af kvävande ångest klämde till hans strupe. Här stod han ensam i julnatten; som i ett fjärran eko hörde han barnrösterna jubla kring granen, såg det

Foto. Almquist, Örebro.

Ritning: Bengt Sjöberg.

DEN NYA OLAUS-PETRI-KYRKAN I ÖREBRO har i dagarna fått sin tornspira. Den vackra kyrkobyggnaden, hållen i tidig gotisk stil, är uppförd af Nerikesalksten och väntas vara fullt färdig nästa höst. Kostnaden beräknas till ca Kr. 230,000, och skall kyrkan rymma något öfver 1,000 sittplatser. Tornet är 53 meter högt.

varma skenet spola ut genom gardinen, och bredvid skymtade som i ett skuggspel den tunna profilen af den unga kvinnan.

Det kvällde fram som i ett orkesterbrus ett virrvarr af slumrande lifsmelodier inom den gamles bröst. Så tystnade de olika melodierna efter hand af. Blott en enda dallrade som en döende finalsats. Baronens tyckte den ägde ord och dessa lydte så:

Som en dröm flyter det rika lifvet förbi de små människorna. Att ensam gå är att vara fattig, om man också äger allt annat. När ålderdomen kommer och lifvets år nalkas slutet, då blommar intet för enslingen utom minnet. Men minnets blommor vissna, som snöflingorna smälta inför den starka värmevågen, längtan. Och längtan: ack, den är hvad den varit, en ogripbar silhuett bakom en fälld gardin!

Den gamle tog ett fast stödjande tag om kätten, rätade upp sig och fortsatte gatan utför.

När han passerade den orörliga silhuetten i fönstret, sänkte han djupt hatten som till ett farväl. Och ett par hvita flingor blandades med det grå håret på hans hufvud.

I detsamma ringde klockorna i samfälld kör in den stora väl-signade julnatten.

VECKANS DAGAR.

9 dec. Farmaceutiska föreningens 50-årsjubileum. — Grufofycka i Knoxville i Tennessee, hvarvid 200 arbetare omkomma.

10 dec. Nobelfesten i Sthlm.

— Den trådlösa telegrafstationen på Spetsbergen öppnas.

12 dec. Förslag framlägges till omorganisation af krigshögskolan.

— Ang. Delhi med hertigparet af Fife stöter på grund söder om Kap Espartel nära Tanger.

14 dec. Malmöhus läns hemslöjdsförenings utställning i Köpenhamn öppnas.

INNEHÅLL: Hjalmar Öhrvall. — Amerikas Olympiska kommitté. — Uppsala-studenten från 1861. — Första och andra försvarsberedningarna i arbete. — Insjöfiske. — Porträtt och bilder för dagen. — Arets Nobelfredspris. — Kvinnornas hyllningsfest för m:me Curie. — Skanska hemslöjdsutställning i Köpenhamn. — "Silhuetten" af Nils Lago-Lenqvist. — Svenska handelskammarens i London hyllning för amiral Arvid Lindman. — Från professor G. Mittag-Lefflers hem. — Från Persien. — Veckans portr. -galleri. — Nya ledamöter af Riksd. Första Kammare.